

Kiadja: A FÖLDMIVELÉSÜGYI M. KIR. MINISZTERIUM
AZ „ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET“ HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJELENIK minden hó 1-én és 15-én.
Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.
Nemtagoknak előfizetési díj: Egész évre 6 K, fél évre 3 K

Szerkeszti: RÉPÁSSY MIKLÓS.
Szerkesztőség: Budapest, V. Úsznők-utca 19. szám., IV. emelet.
A lapra vonatkozó mindennemű közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Hirdetéseket a lap számára a „Patria“ r.-t. Budapest, Üllői-út 25. vesz fel.

TARTALOM: Hivatalos rész. — Halgazdaságok szikes területeken ártézi kutak vízfeleslegével. (Folyt. és vége.) Végh János. — Sport-horgászat a m. kir. kincstári erdők halasvízeiben. Simonffy Gyula. — A galocza fogásának engedélyezése a tilalmi időben. Köttl Rezső. — Tájékoztató az édesvízi halászatról és halgazdaságról. (Folyt.) Répássy Miklós. — Társulatok. Egyesületek. — Vegyesek. — Hirdetések.

HIVATALOS RÉSZ.

A m. kir. földművelésügyi miniszter a *Zsilvölgyi első halásztársaság* alapszabályait 1913. évi 55545. sz. a. kelt elhatározásával jóváhagyta.

Halgazdaságok szikes területeken ártézi kutak vízfeleslegével.

Irta: Végh János.*) (Folyt. és vége.)

A már fentebb említett *kisebb, házi halastavak kezelésére* kívánok itt még részletesebben visszatérni. Ezekben a $\frac{1}{2}$ —1 holdnyi tavakban általában véve csak a házi szükségletre lehet halat termelni, de esetleg még eladásra is jut. A lecsapolható tavakból, a mennyiben már hosszabb idő óta állandóan víz alatt voltak, legelőször is a régi elfajzott, csökött halakat kell teljesen kihalászni, a lecsapoló tófenékről a káros vizinövényzetet kitisztítani és a kifagyasztott tófenéket (holdanként 1 fuvar = 6—8 q) égetett mészzsel, esetleg cukorgyári derítő iszappal meghinteni. E gondos előkészítés után a tavat tavaszkor egyenlő nagyságú pontyivadékkal népesítsük, a melyet valamelyik nagyobb jóhírű tógazdaságból kell beszerezni. A halak szállítására legalkalmasabb időszak február-március hónap, lehetőleg +5 R. foknál alacsonyabb hőmérsékletű napokon. A szükséges ivadékmennyiséget azonban már őszkor a maga idejében kell biztosítani. A halakat erre a célra készült hordókban, a levegő hőfokához alkalmazkodva az élő súly 5—10-szeresének megfelelő mennyiségű vízben szokták kellő gonddal a benépesítendő tóhoz szállítani.

A halakat megérkezésük után haladéktalanul be kell helyezni a tóba óvatos kezelés mellett, mert a teletetés, fogdosás, ütődés, meleg idő, hosszabb út stb. rendszerint megviseli őket; néha még nyálkás bőrüket is le-

dörzsölik, az ilyen sérülteket legjobb kiselejtezni, nehogy a rövidesen rájuk tapadó penész megfertőzze az egészséges épeket is. Minél sűrűbben népesítjük a vizet, annál kisebbre nőhetnek az egyes példányok, azért igen fontos a helyes arányszám meghatározása. A tavak halhústermőképessége ugyanis a helyi viszonyok, az éghajlat, a talaj és a víz minősége szerint változik; hazai tapasztalatok szerint kat. holdanként 70—90 kg. halhússzaporulatra számíthatunk évente a tavakban fejlődő *természetes haltáplálék* révén. Ezek szerint az évi (átlagosan 5%) elkallódásra is gondolva, kétnyaras $\frac{1}{2}$ kg.-os pontyokból maximálisan 80 drb; egynyaras 3—5 dekás pontyivadékból pedig a nagyobb mérvű (esetleg 20%) pusztulásra való tekintettel maximálisan 100 drb bocsátandó ki minden 1 kat. holdnyi vízterületre, ha azt akarjuk, hogy őszre halaink 1.5 kg., illetőleg 1 kg. átlagos piaci súlyt érjenek el.

A halak növekedését *mesterséges táplálék*-kal is elősegíthetjük. Erre a célra használt anyagok között vannak növényi és vannak állati eredetűek: mindenféle szemes és hüvelyes termények magja szemesen vagy megdarálva, de különösen az *árpa* és *kukoricza*, gőzmalmok közelében darahulladék és lisztkekerc, továbbá vágóhídi hulladék, megszáritott és porrá őrölt vér, gyárilag előállított *húsliszt* és *halliszt* stb., most már általános alkalmazást találnak. Tájékoztató megemlíti, hogy 100 kg. halhús produkálására szükséges a lisztes takarmányféllekből 400—500 kg., az állati eredetűekből 250—300 kg. Általános tapasztalat szerint a legeredményesebb a vegyes takarmány alkalmazása.

Az etetésre szánt takarmány mennyisége szerint a behalásítás is sűrűbben történhetik, de zsúfoltan mesterséges etetés mellett sem népesíthetünk, ennek mértékét az egyes tavaknál esetről-esetre az ú. n. etetési üzemszabvány keretében állapíthatjuk meg.

Most még, külön kiemelve, a *szikes talajon ártézi*

kút vízzel létesített halastavak eredményeiről akarok egy-két példát felhozni.

Sváb Gyula térszuszta birtokán, a csongrádvár-megyei Fábán község határában, silány, kopár, szikes területen 1909. évben két tavat létesítettek körülbelül 600 korona költséggel, összesen hat kat. holdnyi terjedelemben, melyeket gazdasági érdekből fúrt és perczenként 240 liter vizet szolgáltató ártézi kút vízfeleslege táplál, 1 holdra tehát perczenként 40 liter, illetőleg naponként 57 m³ táplálóvíz jut; a 16° C. hőmérsékletű víz kénsszagú és erősen gáztartalmú, de emberi élvezetre alkalmas; a gázt felfogva világítási célra használják. Kat. holdanként 130—133 drb egynyaras, illetőleg a 6 holdra összesen 800 drb egynyaras ivadékot eresztenek ki tavasszal, a miből őszre (70 dekásra nőtt 780 drb; elkallódott 20 drb) évenként átlagosan 500 kg. halhús terem s ez a mai piaci árak szerint legkevesebb 600 korona értékű. A kezelési költség alig jöhet számba, mert csak mellékes üzemenként foglalkoznak vele a rendes gazdasági személyzetnek alkalomszerű felhasználásával; azelőtt teljesen hasznavehetetlen területen tehát holdanként közel 100 korona jövedelmet produkálnak. Jelenleg már mesterséges etetéssel is szép eredménnyel kísérleteznek (darabonként 15 deka súlygyarapodási különbözetet értek el) és a haszon további növekedését, esetleg megkétszereződését remélik. Az idén még 10 holddal bővítik a vízterületet.

Még szembeűnőbb eredményt értek el a torontál-megyei Törökkanizsán, a báró Tallián-uradalomban a máriatelepi faiskola mellett, a hol teljesen sivár, hasznavehetetlen szikes területen ezelőtt 9 évvel 1904-ben létesítették a 6¹/₄ holdnyi kiterjedésű első tavat, meglevő két ártézikút vízfeleslegének felhasználásával

Ez a két bővizű ártézi kút tulajdonképpen az ottani 10 holdas mintaöntözőtelep érdekét szolgálta, de télen-tavaszon, egész májusig, később pedig kaszálaskor és csapadékos időszakban az öntözés szünetelvé, vízének legnagyobb része kihasználatlanul lefolyt. Ilyen körülmények között merült fel a halastó létesítésének eszméje, melyet holdanként 88 K, összesen tehát 550 K befektetéssel hamarosan meg is valósítottak. A „Halászat“ 1905. évi 11. számában Landgraf János „Halgazdaság és öntözés, mint a szikes talajok javításának eszköze“ cz. cikkében közölt adatok szerint az első behalásztás 420 drb, összesen 175 kg. súlyú kétnyaras pontyral történt, a melyek között véletlenül korosabbak is voltak, mert a tóban megívtak. Őszszel aztán lehalásztak 406 drb, összesen 636 kg. piaczképes halat és mintegy 80 kg. súlyban 8000 drb ivadékot. Termett tehát 542 kg. pontyhús, azaz kat. holdanként 86·7 kg., a mi 120 K egységárral számítva, 98 K értéket képvisel.

A következő években a termés még kedvezőbben alakult, a mennyiben a „Halászat“ 1908. évi 13. számában Kolossváry Ödön „Öntözés és halgazdaság“ című közleményében foglaltak szerint 1904—1907. években átlagosan 859 K 74 fillért jövedelmezett a halastó az évi kezelési költségek levonása után. Ezen összegből levonandó még a befektetés amortizációja és az elfoglalt terület legelőbérvesztése, összesen 90 K. Marad tehát a 6¹/₄ kat. holdnyi területi tiszta jövedelemtöbbet 769 K 74 f, a miből 1 holdra 123 K 40 f esik.

Azóta már az időközben szerzett kedvező tapasztalatokon felbuzdulva, fokozatosan 6 drb halastavat építettek meg egyenként 2—13 hold, összesen pedig 36 kat. holdnyi terjedelemben. Az utolsó 4 évben pedig a szíksó kilúgozása mellett valósággal *úttörő kísérleteket végeztek*

a halastavaknak mezőgazdasági vetésgazdálkodásba való sikeres bekapcsolásával.

A halastavak első megtöltésénél a téli-tavaszi csapadékvizek csak igen kis mértékben használhatók fel, a további vízszükségletet 7 ártézi kút vízfeleslege szolgáltatja, melyeket elsősorban egyéb gazdasági célból (cseledség házi vízhasználat, állatok itatása, rétöntözés, kertészet, faiskola stb.) fúrtak. A kutakból kiömlő víz kénsszagú, hőmérséklete 26° C, gáztartalma nincsen, mennyisége pedig $(2 \times 200) + (4 \times 120) + 30 = 910$ liter, tehát 1 kat. holdra átlagosan és perczenként 25 liter, illetőleg naponként 36 m³ jut. Egyes tavakba azonban *holdanként és perczenként alig 13 liter, naponként tehát 19 m³ víz* mennyiség ömlik be, de ez is bőven elegendő, mert a víz csak a rendkívüli száraz esztendőkből apad le nyáron észrevehetőleg. A talaj minősége szerint holdanként 60—100 drb egynyaras halat helyeztek ki, s a termés változott a különböző esztendőkből darabonként 1·2—2·0 kg. átlagos súly, összesen pedig 1 kat. holdon 120—210 kg. között. A kezelési költség ebben az esetben tulajdonképpen a halanyag ára és szállítási díja, továbbá a kihelyezési és őrzési költségekből adódik ki, a lehalasztást már rendszeresen a vevő végzi el. A holdankénti tiszta haszon átlagosan 80—100 K. Újabban itt is kísérleteznek már a mesterséges etetéssel.

A régebben rendkívüli szikes talajú egyik halastó helyén néhány évi haltenyésztés után, 4 évvel ezelőtt (1910-ben) a földet feltörve kísérletet tettek kapásnövényekkel, a rá következő esztendőben pedig búzával. Az igen érdekes kísérlet kiválóan sikerült, a mennyiben egyik évben 122 métermázsza lefejezett cukorrépa termett, másik évben pedig 998 kg. kiváló minőségű búzát arattak holdanként. Ugyanazon terület az elgazosodás mérve szerint 4—5 évig halastóként szerepel, azután 2—3 évig rendes gazdasági művelés alatt növénytermelésre szolgál. Elegendő víz esetén a búzatarlót kitűnően felhasználják még ugyanazon évben ivadéknévelő tónak is s így aratás után még külön 65 kg. halhússzaporulatot érnek el kat. holdanként. Íme ez a vetésgazdálkodásba beillesztett halastavak rendszere! A *halastavak további szaporításánál* ennek alapján tulajdonképpen a káros sókkal telített rossz talaj fokozatos megjavítása, *illetőleg a káros hatású szíksótól való mentesítése a főcél*, hogy a 4—5 évi vízhasználat után a kellőleg kilúgozott talaj minél hosszabb ideig *szántóföldül is értékesíthető* legyen. A halastó vize ugyanis jelentékeny sót old fel, a mely sómennyiség őszszel a vízzel együtt eltávolítatik a területről és így azok fokozatos kimosatása, habár hosszabb időt igényel is, de multhatatlanul bekövetkezik. A szíksónak folytonos kevesbülését a növénytermelési kísérleti állomásnak idevonatkozólag végzett ú. n. „sóvizsgálatai“ teljes mértékben igazolják.

Ezeknek az úttörő kísérleteknek gazdasági jelentőségét és a közérdekű voltát mindenkinek el kell ismernie. Gazdaságilag *szinte holt területeknek* kultura alá fogásáról van itten szó s az *értékfokozás* nagymértékű lehetőségeit látjuk ezekben a szép sikerekben. Itt nem mulaszthatom el az alkalmat, hogy az érdekes adatok készsége közléseért Sváb Gyula úrnak és báró Tallián Béla őexcellenciájának ezúton is leghálásabb köszönetet ne mondjak.

A felhozott példák mintájára a nagy Alföld ártézi kútjainak vízfeleslegét halászat révén az utolsó cseppig hasznosítani kellene. Hódmezővásárhely határában is nagy számmal vannak ilyen bővizű kutak, melyeknek vízfeleslege magamagától kínálkozik erre a célra és végtelen nagy örömmre szolgálna nekem, ha a most

előadott eszméknek fogantja lenne, ha szerény előadással a közérdeknek valami csekély hasznára lehetnék.

Bár az ilyen kisebb halastavak külön-külön csak kisebb jelentőségűek, de a haltermelés ügyének előbbvitelére és a gyakorlati eredmények igazolására igen alkalmasak lennének. Emellett ezek a kis tógazdaságok együttesen könnyítenék még az egyes vidékek élelmezési viszonyait is, a mennyiben az így termelt hal mennyiség a dolog természete szerint a legközelebbi helyi piacok ellátására szolgálna.

Ezzel eljutottam előadásom végére. Még csak azt akarom megjegyezni, hogy a kormány a legmesszebbmenő módon támogatja ezt az új termelési ágat s indokolt esetekben még halivadékkal is segítyezi a kezdőket. A szándék kivihetőségét a halászati berendezések okszerű megállapítását és gazdaságosan jövedelmező voltát azonban csak a helyszíni viszonyok ismerete mellett lehet esetről-esetre megítélni, a mihez okvetlenül szakértő útmutatása szükséges, a mely körülményt ismételt, különös figyelmébe ajánlom a t. Gazdasági Egyesület tagjainak. Tájékozásul e tekintetben jelzem, hogy a földművelésügyi minisztérium — melynek rendeletén alapszik jelen előadásom megtartása is — előzetes engedélye alapján az *Országos Halászati Felügyelőség* (Budapest, V., Ügynökutca 19. sz.) teljesen díjtalanul ad részletes útmutatást minden esetben az érdeklődőknek; sőt mint a halászati ügyek ellátására szervezett mérnöki hivatal, a felmerülő szükséghez képest a helyszínére is kiszállhat, tógazdaságok létesítésénél műszaki felvételeket végezhet, tervet készíthet, a munkálatok végrehajtását vezetheti s az okszerű kezelésre szaktanácsot adhat, mindezt teljesen díjtalanul; e végből az érdeklődőknek csupán 1 koronás bélyeggel ellátott rövid folyamodványt kell közvetlenül a minisztériumhoz benyújtani.

Végül szíves érdeklődésüket és türelmüket hálással köszönöm.

Sporthalászat a m. kir. kincstári erdők halasvizeiben.

Ismerteti: **Simonffy Gyula.**

A kincstári erdészeti kezelésében lévő vizeknek 1—2 évtizeden át folytatott ápolása és rendszeres népesítése ezidőszert már lehetővé teszi, hogy a horgászat nemes sportjának hódoló belföldiek, valamint külföldi vendégeink e vizeken — *körülbelül 700 kilométer hosszú szakaszon* *) — a kellő szórakozást feltalálják.

A kincstári erdőknek most már sporthalászatra alkalmas vizei hazánk hegykoszorúta vadregényes völgyei mentén terülnek el s így sporthalászaink nemcsak a nemes sport üzésében, hanem a vidék természeti szépségeiben is gyönyörködhetnek.

Az alább következő fejezetben találja az olvasó mindazon vizek felsorolását, a melyeken sporthalászat gyakorolható, egyúttal tájékozódást nyer arra nézve is, hogy a sporthalászat gyakorlása végett hová kell fordulni, továbbá, hogy ezen sport gyakorlása közben milyen szórakozásra és kényelemre számíthat.

*) A patakhálózat igen terjedelmes részén ma még nem gyakorolható a sporhorgászás, részint mert a patakok a kellő népességgel nem bírnak, részint mert régebbi szerződések alapján bérbe vannak adva. Jövőben a halászható patakok száma és hossza lényegesen fog növekedni.

A.

A zsarnóczai m. kir. erdőhivatal kerületében sporthalászat céljára a következő vízcsoportok alakítottak.

I. vízcsoport.

1. A *madarasaljai* főpatak és *Magova*.
2. A *prochoczkai* patak.
3. A *Brod-Dóczy* fűrészze.
4. A *Modlova, Maczkova, Klenovo*.
5. A *Viczianka*.

Az 1—5 alatti patakok összes hossza mintegy 48 km., szélessége 2·8—8 m. között változik.

A halállomány *sebes pisztrángból* (*Trutta fario*) és *szivárványos pisztrángból* (*Salmo irideus*) áll. Az 1. t. a. vízben a halállomány szép, 2., 3. alattiban közepes, 4., 5. alattiban gyengébb.

Ez a vízcsoport a Budapest-Garamberzencze-lévai, vagy Budapest-Párkányána-garamberzenczei vonalon közlelhető meg; vasúti állomása: *Zsarnócza*. Zsarnóczán három elég jó vendéglő van, a hol 8—10 koronáért teljes ellátás kapható.

Zsarnóczáról a halászterület mentén jó karban tartott megyei, községi és erdei út vonul. A terület Budapestről egy napi kirándulásra is alkalmas.

Több napra terjedő kirándulásnál esetleg célszerű Madarasalja-telepet szállóhelyül választani, a hol a kincstári erdőőrnel méltányos ár mellett szerényebb igényeknek megfelelő ellátás kapható. A szokásos fuvardíj Zsarnóczáról Madarasaljára 8—10 K.

Rövidebb-hosszabb távolságra eső kirándulóhelyek és természeti szépségek: a prochoczkai völgy, az 1346 m. magas Plácsnik nevű csúcs, melyről a zólyomliptói havasokra, a Garam és Nyitra völgyére nyílik szép kilátás, Szklenó és Vihnye fürdők, Garamszentbenedeken a Koháryak sírboltja, Selmec- és Körmöczbánya régi bányavárosok által nyújtott látnivalók, továbbá a Dóczy vadregényes revistyei és saskői várának romjai. Gyertyánfán van az erdőgondnokság halköltő háza és ivadéknevelő tava.

Felvilágosítást ad s a halászatra jogosító bérceket (jegyeket) kiállítja és a felügyeletet gyakorolja a *bródi m. kir. erdőgondnokság Felsőháromon*.

II. vízcsoport.

1. A *Reichau* patak.

Hossza 10 km., szélessége 4 méter. Közepes sebes pisztráng állománnyal. Zsarnóczától 4 km. Egyéb viszonyai azonosak az I. vízcsoportéval.

A jegyeket kiállítja a *m. kir. erdőgondnokság Garamréven*.

III. vízcsoport.

1. A *Dallosi* patak.
2. A *Vapena* patak.
3. *Feketevízi* patak.

A patakok összes hossza 29 km., szélességük 2—3 méter. Közepes *sebes pisztráng* állománnyal. Vasúti állomása az I. csoportnál említett vasúti vonalon *Jálna*, a hol a jegyeket kiállító m. kir. erdőgondnokság is székel.

Az erdőgondnokság halköltőháza és ivadéknevelő tava a 6 km.-re fekvő Dallosfűrészben van, hol a kincstári erdőőrnel mérsékelt díj mellett ellátás is kapható. Egy napi kirándulásra alkalmas. Kirándulóhelyei ugyanazok, mint az I. csoportéi és Besztercebánya.

A besztercebányai m. kir. erdőigazgatóság kerületében alakított vízcsopotok.

I. vízcsopot.

1. A *Szobotnyicza* patak (a Garamba való beömlésétől).
2. A *Borosznó, Pekló, Djelec* patak (a Garamba való beömlésétől).

Az 1. sz. a. patak hossza 9 km., szélessége 3—4 m., a 2. sz. a. 4,5 km., szélessége 2—3 m. Halállományuk *sebes, szivárványos* és a Szobotnyiczában *boszniai pisztráng* is. Az állomány a Szobotnyiczában bő, a 2. sz. a. vizekben csekély. A vízcsopot a Budapest-Zólyom-zólyombrezói vasúti vonal mellett van, állomása *Borosznó-Garamszentandrás*. Borosznó gyógyfürdő az állomás közelében van, a hol július 1-től augusztus 31-ig mérsékelt árú ellátás kapható. Szállóhelyül Besztercebányát is lehet választani, a honnét a vízcsopot egy napi kirándulásra is alkalmas. Látni valók s kirándulóhelyek: Borosznó gyógyfürdő sétautakkal a kincstár fenyves erdeibe, az alacsony Tátrának Prasiva hegylánczán a Velka Chochula (1754 m. magas) hegycsúcs, a mely a magas Tátrára és a Vág völgyére nyújt szép kilátást, továbbá a Cserna Doline völgyén felhaladva a vízvásztó, melyről viszont Besztercebánya városra nyílik szép kilátás. Menház áll rendelkezésre. Ezen vízcsopotra nézve illetékes a *m. kir. erdőgondnokság Garamszentandrás*on.

II. vízcsopot.

1. A *Lomniszta* patak (a Prosztrredna patakba való beömlésétől), 12 km. hosszú 2—3 m. széles. Halállomány a bő, *sebes, szivárványos pisztráng* és *pataki saiblingből* áll. Az I. vízcsopotnál említett vasúti vonal mentén fekszik, állomása *Garamhídvég*, innen az út Jeczenye községig 7 km. Szállás Borosznó-fürdőn vagy Zólyombrezón. Kirándulóhely a Kotliszko (1937 m.) és a Szkalka (1981 m.) hegycsúcs, melyről igen szép kilátás nyílik a Magas-Tátra és az egész Vág völgyére. Menház áll rendelkezésre. A jegyeket kiállítja a jeczenyei m. kir. erdőgondnokság *Garampéteriben*.

III. vízcsopot.

1. A *Sebesér* (Bisztra) patak (Sebesér községtől Tranyoska mellékvölgyéig) 9 km. hosszú. 4 m. széles. Halállomány mérsékelt, *sebes* és *szivárványos pisztrángból* áll.

Megszállás Zólyombrezón vagy Kisgaramon, ugyanitt vasúti állomás. Kirándulóhely a 2045 méter magas Gyömbér-csúcs, gyönyörű kilátásával és egy 400 m. mély szakadék, a mely az ausztriai Schafbergre emlékeztet. Menház áll rendelkezésre. Sebesér mentén van a halköltőház.

Illetékes a rezsőparti m. kir. erdőgondnokság Rezsőparton.

IV. vízcsopot.

1. A *Kővíz* patak (Feketegaramba való beömlésétől) 17 km. hosszú, 3—6 m. széles. Halállomány mérsékelt, *sebes* és *szivárványos pisztrángból* áll.

Megszállás Zólyombrezón vagy Kisgaramon. Egyébként a többi viszonyok olyanok, mint a III. csoportnál.

Illetékes a kisgarami m. kir. erdőgondnokság Rezsőparton.

V. vízcsopot.

1. A *Feketegaram* (a Fehérgaramba való beömlésétől Karám községig). Hossza 11 km., szélessége 2—8 m. Halállomány mérsékelt, pénzes péréből, sebes és szivárványos pisztrángból áll. Megszállás Breznóbányán vagy

Kisgaramon. Innen kocsin 8 km. Illetékes a karámi m. kir. erdőgondnokság Karámon.

VI. vízcsopot.

1. A *Fehérgaram* (Bikás községtől Zólyom vármegye határáig). Hossza 13 km., szélessége 9 m. Halállomány a bő, pénzes péréből, sebes és szivárványos pisztrángból és galóczából áll. Megszállás Breznóbányán, innen a vaczoki őrházig vasúttal. Illetékes a benesházai m. kir. erdőgondnokság Benesházán.

A liptóútvári m. kir. főerdőhivatal kerületében alakított vízcsopotok.

I. vízcsopot.

1. A *Lubochna* patak.

Hossza 22 km., átlagos szélessége 5 méter. Halállomány mérsékelt mennyiségű *sebes* és *szivárványos pisztráng*, az alsó szakaszon csekély mennyiségben *pénzes pér*, elvéve *galócza*. Vasúti állomása a Kassa-oderbergi vasútnak Rózsahegy-Kralován közötti szakaszán: Fenyőháza.

Ejjeli szállás és ételmezés magasabb igényeknek megfelelően is, Fenyőháza nyaralótelepen 10 K-tól felfelé. Fuvarköltség a villanyos vasút menetdíja. Az esetleges kísérő napibére 3—4 K.

Fenyőháza a kies fekvésű és a természeti szépségekben bővelkedő Vág folyó balpartján fekszik.

Halászati bárcza a fenyőházi m. kir. erdőgondnokságnál váltható. Lubochna patak partján van a halköltőház ivadéknevelő tavakkal.

II. vízcsopot.

1. A *Béla patak bal partja* Pot'ornya, Szentpéter, Liptóútvár hármastól Pribilina község feletti hídig 12 km. hosszú és átlag 4 m. szélességben.

2. A *Vág folyó jobb partja* Prekáska patak beömlésétől a Fekete- és Fehérvág egyesülése pontjáig mintegy 8 km. hossz és átlag 10 m. szélességben, kivéve Kisporuba község és a Lehoczky-család birtokát.

Előforduló halfajok a sebes pisztráng, a pénzes pér, a márna és a menyhal mérsékelt mennyiségben. A sportbárczát kiállítja a liptóútvári m. kir. faraktár-gondnokság. Vasúti állomása a Kassa-oderbergi vonalon Liptóútvár. Ejjeli szállás és ellátás Liptóútváron a vendéglőben napi 8—10 koronáért. Napi fuvar 10—12 korona; kísérő bére 3—4 korona.

III. vízcsopot.

1. A *Fehérvág mindkét partja* a csierna-dolinai erdőőri laktól a Bjelanszko-patak beömléséig 5 km. hossz és 10 m. átlagos szélességben.

2. A *Bjelanszko patak jobb partja* 16 km. hossz- és 3 m. szélességben.

3. A *Béla patak bal partja* a Pribilina község feletti hídtól a Ticha és Koprova patak összefolyásáig 10 km. hossz és átlag 6 m. szélességben.

4. A *Ticha és Koprova patakok mindkét partja* 10 km. hossz és átlag 4 m. szélességben. Előforduló halfaj a sebes pisztráng, a Fehérvág és Béla patakban a pénzes pér is, mérsékelt mennyiségben. A sportbárczát kiállítja a vichodnai m. kir. erdőgondnokság. Vasúti állomás a Kassa-oderbergi vonalon Vychodna.

Ejjeli szállás és ételmezés a vasúti állomástól 3 km.-re fekvő Vychodna községben, illetve a 19 km.-re fekvő Podbanszkon 4—5 koronáért kapható. Napi fuvar 10—12 korona. Kísérő 3—4 korona. Az erdőgondnokság igen gazdag természeti szépségekben, különösen vadregényes

a Ticha, Koprova völgye, a Kriván hegycsoportozat. Turisztikai szempontból elsőrendű látványossága a Magas Tátrának. Vichodna állomás mellett rendszeres üzemű pisztrángos tógazdaság van építés alatt.

IV. vízcsoport.

1. A *Maluzsinka* patak, hossza 8·3 km., átlagos szélessége 3·5—4 m.

2. A *Hodrusa* patak, az előbbinek jobboldali mellékága, hossza 6 km., átlagos szélessége 1—1·5 m.

3. A *Szrjebornicza* patak, a Maluzsinka baloldali mellékága, hossza 1·5 kilométer, átlagos szélessége 0·6—1·0 méter.

4. A *Bócza* patak jobboldali fele Maluzsina községtől felfelé, hossza 6·9 km., átlagos szélessége 1·5 m. Előforduló halfajok a sebes és szívárványos pisztráng csekély mennyiségben. A sportbárczát a maluzsinai m. kir. erdőgazdálkodás állítja ki. Vasúti állomás a Kassa-oderbergi vonalon Királylehota, a mely Maluzsina községtől 6·7 km.-re fekszik. Napi fuvarbér 10 K, kísérő 3 K, szállás, ételmezés 8—10 K. A patakok könnyen hozzáférhetők, az utak jókarban vannak, a környék természeti szépségekben bővelkedik. Az erdőgazdálkodás halköltőháza helyben van.

V. vízcsoport.

1. A *Feketevág* Szvarintól a felső-chmeljeneczi völgyig, hossza 5·5 km., átlagos szélessége 10 m. Halfajok a sebes pisztráng és a pénzes pér mérsékelt mennyiségben. A sportbárczát kiállítja a szvarini m. kir. erdőgazdálkodás. Vasúti állomás Királylehota, Szvarintól 5·9 km. Szállás és ételmezés Királylehotán, esetleg a szvarini kincstári altiszteknél 5—6 koronáért. Napi fuvar 12 K, kísérő 3 K. Turisztikai szempontból a Feketevág völgye szép.

VI. vízcsoport.

1. A *Feketevág* a felső-chmeljeneczi völgytől Vágfalva község határáig 4·5 km. hosszban mindkét part, innen 2·15 hosszban Benkovo völgyig a balpart. Átlag 10 m. széles.

Előforduló halfajok: sebes pisztráng és pénzes pér mérsékelt, szívárványos pisztráng csekély mennyiségben. A sportbárczát a Feketevágtelepen székelő m. kir. erdőgazdálkodás állítja ki. Ez a vízcsoport a Kassa-oderbergi vasút Királylehota vagy Vychodna állomásáról közelíthető meg. Királylehota állomásról 12·5 km. hosszú jókarban lévő kocsitűt, Vychodna állomásról 6·6 km. lovagló- (gyalog) ösvény vezet Feketevágtelepre. Éjjeli szállás és ellátás a telepen levő vendéglőben 8—10 K. Fuvar Királylehotárról 8 K. Kísérő napibére (csak kivételesen és előzetes bejelentés mellett) 3 K. A vidék turisztikai szempontból szép. Feketevágtelepen van az erdőgazdálkodás halköltőháza és ivadéknevelő tava.

VII. vízcsoport.

1. A *Feketevág* bal partja a Benkov völgytől a Királyhegy aljáig 18 km. hossz és átlag 6 m. szélességben.

2. A *Benkovo patak* a vízfogó gátig 3·5 km. hossz és 3 m. szélességben.

3. A *Zsdjár patak* a vízfogó gátig 3 km. hossz, 4 m. szélességben.

Előforduló halfajok a sebes pisztráng és a pénzes pér mérsékelt, a szívárványos pisztráng csekély mennyiségben. A sportbárczát a liptóteplicskai m. kir. erdőgazdálkodás állítja ki. Liptóteplicska távol esik a vasúttól, állomása Csorba, Lucsivnafürdő, vagy Poprádfelka,

a honnan a Vág völgye rossz karban lévő viczinális utakon 2—2½ óra alatt érhető el.

Ételmezés és szállás Liptóteplicskán nehezen kapható; igen kevés igény mellett szállás a koleszarkii erdőőri lakkal szemben, a felsőszépfalui malomban. Munkaidőben fuvar nehezen kapható. Fuvar költség 8—10 K. Kísérő 3 K. A sportközönség jól teszi, ha fuvarról az állomások közelében gondoskodik. A fárasztó hozzáférhetést turisztikai szempontból bőven kárpótolja a környék természeti szépsége. Magáról a vízpartról gyakran láthatók a Magas-Tátra és Királyhegynek égnek meredő ormai. A zsdjari gátnál van az erdőgazdálkodás halköltőháza.

A máramarosszigeti m. kir. erdőgazdálkodás kerületébe alakított vízcsoportok.

I. vízcsoport.

1. A mezőháti m. kir. erdőgazdálkodás vizei:

a Tihovecz patak	--- --- ---	1·0 km. hosszú
a Gropsinecz	" --- --- ---	1·4 " "
a Zanógovecz	" --- --- ---	1·0 " "
az Androvát	" --- --- ---	1·0 " "
a Sztudena	" --- --- ---	1·4 " "
a Foreszok	" --- --- ---	2·7 " "
a Beskidecz	" --- --- ---	1·0 " "
a Nagyzubrinecz patak	--- --- ---	1·0 " "
a Lopusánka	" --- --- ---	1·0 " "
a Kornagovecz	" --- --- ---	1·5 " "

2. A feketetiszai m. kir. erdőgazdálkodás vizei:

a Fiscsora patak	--- --- ---	3·2 km. hosszú
az Apsinecz	" --- --- ---	2·5 " "
a Riptyinecz	" --- --- ---	1·4 " "
a Sztaniszló	" --- --- ---	2·0 " "
a Lenkovecz	" --- --- ---	1·0 " "
a Plosztyinecz patak	--- --- ---	1·6 " "
a Beszkid	" --- --- ---	2·0 " "
a Sztehlovacsek	" --- --- ---	1·5 " "

Az I. csoport vizei 1—5 m. szélesek. Előforduló halfajok a mezőháti erdőgazdálkodás vizeiben a sebes pisztráng, a feketetiszai ugyanaz és a pénzes pér mindenütt csekély mennyiségben.

Vasúti állomása a Máv. Királyháza-Máramarossziget-körösmezői vonalán Körösmező. Innen a község, a hof mindakét erdőgazdálkodás székel 2 km. A halasvizek Körösmező községtől 10—15 km.-re vannak a jókarban lévő kocsitűt közelíthető meg. Az ezen vízcsoportra vonatkozó sportbárczát az erdőgazdálkodások bármelyike kiállítja, a fogott halak árának kiegyenlítése pedig vagy a kiállító, vagy esetleg azon erdőgazdálkodásnál történik, a hol a horgászat befejeztetett. Körösmező községben szerény igényeknek megfelelő lakás és ellátás kapható mérsékelt áron. A vidék természeti szépségekben gazdag; a feketetiszai erdőgazdálkodás kerületében van a Tisza folyó forrása.

Mindakét erdőgazdálkodás kerületében van 1—1 halköltőház.

II. vízcsoport.

1. a rahói m. kir. erdőgazdálkodás vizei:

a Tisza folyó	25·0 km. hosszú
a Berlebás patak	6·0 " "
a Bilini patak	2·7 " "

2. a fejrátokai m. kir. erdőgazdálkodás vizei:

a Tisza folyó	25·0 km. hosszú
a Fejrátok	12·0 " "

3. tiszaközi m. kir. erdőgazdálkodás vizei:

a Tisza folyó	9·4 km. hosszú.

A felsorolt vizek közül a Tisza folyó 25—80 m., a többi patakok 3—8 m. szélességűek.

Előforduló halfajok a Tiszában a pénzes pér, a galócza, a márna, a menyhal, a többi patakokban a sebes pisztráng és a pénzes pér csekély mennyiségben.

Vasuti állomás a Máv. Máramarosziget-körösmezei vonalán Rahó, Barnabás vagy Terebesfejérpatak. A rahói és tiszaközi m. kir. erdőgondnokságok székhelye Rahó, a fejérpatakié Terebesfejérpatak. A sportbárczát a nevezett erdőgondnokságok állítják ki.

A halasvizekhez jókarban lévő kocsitakon juthatni; távolságok Rahótól 1—10, Barnabástól 3, Terebesfejérpataktól 2—3 km.

Rahón és a közelfekvő fürdőtelepen megfelelő lakás és ellátás kapható. Terebesfejérpatakon szerényebb igények mellett szintén. Természeti szépségekben gazdag vidék. Kiemelendő Borkút fürdő és a fejérpataki erdőgondnokság vadregényes vidéke. Berlebás patak mentén van a rahói erdőgondnokság halköltőháza.

III. vízcsoport.

1. A fehértiszai m. kir. erdőgondnokság vizei:

- a Hoverlasza patak 3·0 km. hosszban,
- az Osirni patak 1·5 km. hosszban,
- a Brebenyeszka patak 4·0 km. hosszban,
- a Gutin patak 2·0 km. hosszban,
- a Balczatul patak 2·5 km. hosszban,
- a Záricsek patak 1·5 km. hosszban.

2. A bogdáni m. kir. erdőgondnokság halasvizei:

- a Fehértisza folyó 8·6 km. hosszban,
- a Bogdán patak 12·0 km. hosszban,
- a Soksás patak 14·0 km. hosszban,
- a Dedeszkul patak 3·0 km. hosszban,
- a Sesulecz patak 4·0 km. hosszban,
- a Rohnyeszka patak 6·0 km. hosszban,
- a Brebaja patak 5·0 km. hosszban,
- a Sesul patak 5·0 km. hosszban.

A halasvizek szélessége 2—20 m. között változik.

Előforduló halfaj a sebes pisztráng, a Hoverlaszában a pénzes pér is csekély mennyiségben. Vasúti állomása a Máv. Máramarosziget-körösmezei vonalán Rabó. Innen Tiszabogdán község 14 km. Tiszabogdánban van úgy a bogdáni, mint a fehértiszai m. kir. erdőgondnokság székhelye. A halasvizek Tiszabogdán községtől jó kocsit utak mentén 10—15 km.-re fekszenek. Tiszabogdán községben szerény igényeknek megfelelő lakás és ellátás kapható napi 5—7 K-ért. A vidék természeti szépségekben gazdag. A bogdáni erdőgondnokság havasan modern havasgazdálkodás folyik. Mindkét erdőgondnokság kerületében van 1—1 halköltőháza.

A kolozsvári m. kir. erdőgazgatóság kerületében alakított vízcsoportok.

I. vízcsoport.

1. A Nagyaranyos folyó 35·0 km. hosszban.
2. A Girda patak 10·0 km. hosszban.
3. A Fehér patak 10·0 km. hosszban.

A halasvizek szélessége 3—40 m. közt változik. Előforduló halfajok a sebes pisztráng és a pénzes pér csekély, helyenként mérsékelt mennyiségben. A halászati sportbárczát az aranyosfői m. kir. erdőgondnokság Topánfalván állítja ki. Vasúti állomása Torda-Topánfalva-abrudbányai helyi érdekű (keskeny vágányú) vasút vonalán Topánfalva. Topánfalván az ottani szállodákban lakás és ételmezés kapható. A vidék turisztikai szempontból szép.

II. vízcsoport.

1. A Nagyaranyos folyó 18·0 km. hosszban.
2. A Nagy patak 10·0 km. hosszban.
3. A Kisaranyos folyó 14·0 km. hosszban.

A halasvizek szélessége 4—40 m. közt változik. Előforduló halfajok a sebes pisztráng és a pénzes pér csekély, helyenként mérsékelt mennyiségben. Vasúti állomás, elszállásolás stb. úgy, mint az I. vízcsoportnál. A sportbárczát a topánfalvai m. kir. erdőgondnokság Topánfalván állítja ki. Az erdőgondnokság kerületében halköltőház és ivadéknevelő tavak vannak üzemben.

A lugosi m. kir. erdőgazgatóság kerületében alakított vízcsoport.

I. vízcsoport.

1. A Béga patak.
2. A Stilpu patak.
3. A Bustán patak.
4. A Paszkota patak.
5. A Topla patak.
6. A Ruzi patak.
7. A Paren mare.

A halászható összes patakok hossza 31·6 km., szélessége 1—5 m. közt változik. Előforduló halfajok a sebes és szívárványos pisztráng mérsékelt, helyenként bő mennyiségben. A sportbárczát a bégalankási m. kir. erdőgondnokság állítja ki. Vasúti állomása: a Máv. kezelése alatt álló Versecz—Lugos—marosillyei vonalon Marzsina. Marzsínától Bégalankás község (Lunkány) 21 km. kocsiuton. Marzsínán az állomás mellett mérsékelt áron szállás és ételmezés kapható. Bégalankáson ugyancsak van vendéglő egy vendégszobával. Szállás naponta 4 K. Jó polgári ételmezés naponta 3 K 60 fillértől feljebb. Bérkocsi díja Marzsínától Bégalankásig 7—10 K. Bégalankás vidéke turisztikai szempontból szép. Több irányban jól gondozott kocsitak, lovagló és gyalogösvények vezetnek. Hajdanában üdülőhely volt.

Kirándulóhelyek és természeti szépségek a Pades nevű 1380 m. magasságú hegycsúcs, az 1359 m. magas Ruzka havas; előbbiről szép kilátás nyílik a Maros, Temes és Béga völgyére, Lugos, Temesvár városára stb. Nincs nagy távolsága a világhírű ruszkáczai márványbánya. Vízéseken gazdag a Paren mare stb. Kirándulóknak az idő viszontagságai ellen több menház nyújt védelmet. Bégalankáson van az erdőgondnokság halköltő háza.

Az orsovai m. kir. erdőhivatal kerületében alakított vízcsoportok.

I. vízcsoport.

1. A Ruzka patak 10 km. hosszban.
2. A Lozna patak 18 km. hosszban.

A halasvizek szélessége 3—9 m. között változik. Előforduló halfaj a sebes pisztráng, a mely a Ruszkában gyér, a Loznában elég bő állománnyal bír. A patakok kocsitakon könnyen hozzáférhetők. A halászati sportbárczák a ruszkabányai m. kir. erdőgondnokság állítja ki. Vasúti állomása a Máv. kezelése alatt álló Karánsebes-őrváraljai vonala Ruszkabánya. Innen a község 6 km. Szállás és ételmezés a községben elég jutányosan kapható. A vidék turisztikai szempontból szép. Látnivalói a sojmai vadregényes sziklacsoport vízésekkkel, a Hétforrás, a Ruzka havas és a Pades hegycsúcs. Magában a községben van a világhírű márványbánya. Ruszkabánya egyébként a délvidéki közönség látogatott kiránduló és üdülőhelye. Lozna-telepen halköltőház és ivadéknevelő tavak vannak üzemben.

II. vízcsoport.

1. A Jardasticza patak 20 km. hosszban.
2. A Jeselnicza patak 16 km. hosszban.

A halasvizek szélessége 3—6 m. között változik. Előforduló halfaj a sebes pisztráng és a márna mérsékelt mennyiségben. A sportbárczát az orsovai m. kir. erdőgondnokság állítja ki. Vasúti állomás a Máv. Budapest-orsovai vonalon Csernahévíz, illetve Orsova. Jeselnicza patak Orsovához, Jardasticza pedig Csernahévízhez esik közelebb. A vizek kocsitakon csak részben közelíthetők meg. Igényeknek megfelelő szállás és ételmezés Orsován vagy Herkules-fürdőn kapható. A vidék természeti szépségeiben gazdag. Herkulesfürdő világhírű fürdő és gyógyintézet. Kirándulóhely Ada-Kaléh sziget, Vaskapu stb.

B.

Az előző fejezetben felsorolt halasvizekben a sporthorgászat gyakorlására nézve a m. kir. földmívelésügyi miniszter *szabályzatot* állítatott össze, a mely a következő rendelkezéseket tartalmazza:

Szabályzat

a kincstári hegyi vizekben üzhető sporthorgászat tárgyában.

1. §. A sportszerű horgászat üzését a kincstári tulajdont képező hegyvidéki vizeken lehetővé teendő, a kincstár előzetesen kijelölt vizekre érvényes, kizárólag sportszerű horgászatra jogosító engedélyeket, ú. n. sportbárczákat ad ki.

2. §. Sportbárczára csakis gyakorlott horgász tarthat igényt, de csak abban az esetben kaphatilyent, ha a jelen szabályzatot magára nézve kötelezőnek elismeri és annak jeléül a bárczát aláírja.

3. §. Minden egyes vízcsoporra nézve a halállományhoz mérten évről-évre megszabott számú sportbárcza adható ki. Engedélyezésüknél a kincstárt szabad elhatározás joga illeti. A sportbárcza tulajdonosa csakis a bárczán megnevezett vizeken, a többi jogosítottal közösen horgászhat, minélfogva senki számára sem szabad egyes vizeket vagy vízrészeket elkülöníteni, avagy fenntartani.

4. §. A sportbárcza névre szól és másra át nem ruházható. Kapható egy hónapra, egy hétre*) vagy egy napra, ámde kizárólag az év május hó 1-től szeptember 14-ig terjedő időszakban használható. Árukat a mindenkori érvényes árszabás állapítja meg. A bárcza tulajdonosának a sportbárczán kívül a törvényes halászszerzőjegygyel is bírnia kell. A bárcza kiállításánál a halászszerzőjegy, a halászat gyakorlása közben pedig mindakettő ellenőrző kincstári közegek kívánatára előmutatandó.

5. §. A sportbárcza egyedül a szokásos horogszerzőszámmal való sportszerű horgászat üzésére jogosít. Különösen is tiltva van fenék- és kikötőhorgokat alkalmazni. Ezenkívül a törvényes tilalmak, valamint ha a vízterület valamely halászati társulat kötelékébe tartozik, az ennek üzemtervében foglalt korlátok is kötelezők. Ehez képest a jogosított kiváló gondot tartozik fordítani a horogra akadtt, törvényesnél kisebbméretű halmak kíméletes megszerzésére és a vízbe való visszabocsátására.

6. §. A sportbárcza alapján halászokkal szemben az illetékes erdőgondnokot teljes ellenőrzés joga illeti, amit egy e végből kirendelhető kísérő közeg útján is gyakorolhat.

*) Változást szenvedett. *Csupán egy napra szóló* sportbárcza kapható.

korolhat. Az ellenőrzés teljesíthetése végett a jogosított szándékolt érkezését legalább 24 órával előbb tartozik az illetékes erdőgondnoknak akár levélben, akár távirattal vagy telefon útján bejelenteni. Jelentkezés és ennek tudomásvétele nélkül a horgászat meg nem kezdhető. Amennyiben a jelentkezés alkalmával a sporthorgász azt is jelzi, hogy kellékeinek szállítására külön kísérőt óhajt, az erdőgondnok a lehetőség szerint gondoskodik a helyi viszonyokkal ismerős megbízható egyénről. Ennek a napibére, természetesen az igénylőt terheli, minek nagyságáról az erdőgondnok a horgászt előre tájékoztathatja.

7. §. Egy-egy vízcsoporra érvényes sportbárczákat az árszabásban megnevezett erdőhivataloknál, illetve erdőgondnokságoknál lehet váltani*)

8. §. Az egy napra érvényes sportbárczák tulajdonosai, legfeljebb 3 kg. pisztrángféle hal kifogására jogosultak, mely szabály alól csak annyiban lehet kivételnek helye, amennyiben egyetlen nagyobb súlyú hal zsákmányul ejtésével állott elő túllépés.

9. §. A fogott halak árát a sporthorgász a kincstárnak megfizetni tartozik és pedig 3 kg.-ig terjedő zsákmány után kilonként 4 K-val, a 3 kg.-on felül eső részt pedig kilonként 6 koronával számítva.

A horgászat befejezése után a horgász az illető erdőgondnok által kijelölt és a horgászszal előzetesen közölt ama kincstári közegnél tartozik jelentkezni, a ki a halak számbavételével és azok árának beszedésével megbízva van. Az illető tartozik az általa bevételzett összegről szabályszerű nyugtát kiállítani s csak ennek ellenében válnak a fogott halak a horgász tulajdonává.

10. §. A vizek okszerű védelme érdekében a kincstár fenntartja magának azt a jogot, hogy a már kiadott sportbárczát a hátralevő időre eső árrészlet visszatérítése ellenében bármikor visszavonhassa.

Jogában áll továbbá a kincstári személyzetnek egyes olyan vízrészekben, a hol túlnyomóan növendékhalak foghatók, a sporthorgászatot az idény tartama alatt beszüntetni.

Vége a befizetett díjak visszatérítése nélkül is elvonható a sportbárcza azoktól, a kiknél a jelen szabályzatba ütköző bármiféle visszaélés tapasztaltatott.

* * *

A szabályzat határozmányai a besztercebányai m. kir. erdőigazgatóság és a lipótújvári m. kir. főerdőhivatal kerületére nézve az 1912. évi 17,150. számú, a máramarosszigeti, kolozsvári, lugosi m. kir. erdőigazgatóságok, a zsarnóczi és orsovai m. kir. erdőhivatalok kerületére nézve pedig az 1912. évi 126,599. sz. földmívelésügyi miniszteri rendelettel léptek hatályba.

Az említett rendelet szerint a szabályzat annyiban szenvedett módosítást, a mennyiben egyelőre csupán egy napra szóló sportbárczák adhatók ki. (Természetesen bárczák több egymásután következő napokon is válthatók.)

* * *

Az eddig ismertett halasvizeken kívül sporthorgászat gyakorolható még a Magas Tátrában, a 33 $\frac{1}{2}$ kat. hold kiterjedésű *Csorbatón*. Az állomány sebes pisztráng és pataki saiblingból áll, mérsékelt mennyiségben, azonban olykor igen szép példányok kerülnek horogra.

Igényeknek megfelelő szállás és ellátás az összes tátrai fürdőkben és a közeli városokban bárhol kap-

*) Rendszerint csak a hivatalos órák alatt.

ható. Hozzájutás bárhonnan kényelmes. A sportbárczát a Felkán székelő m. kir. erdőgondnokság állítja ki, a kifogott halak mérlegelése és árának kiegyenlítése pedig a csorbai kincstári erdőőrnel történik. Napi bárcza 3 K, a kifogott hal kg.-ja 5 K. További útbaigazítással az erdőgondnokság, a csorbai és a tátralomniczi fürdőigazgatóság szolgál.

Sporthorgászat gyakorolható még Herkules-fürdő környékén a Cserna folyóban. A halállomány csekély, sebes pisztráng és pénzes pérből áll. Halászati bárczát egész idejére 10 K-ért a herkulesfürdői fürdőigazgatóság állít ki.

Az eddigiekben nagy vonásokban ismertettük a kincstári erdőkben gyakorolható sporthalászatot. Sporthorgászaink mindenestre jól teszik — különösen a helyismerettel nem bírók — ha részletesebb információk szerzése végett az illetékes erdőigazgatóságok, főerdőhivatalok, erdőhivatalok, illetve közvetlenül az erdőgondnoksághoz fordulnak. Az erdőgondnokságok hivatalos készséggel adnak további részletesebb felvilágosításokat a hozzájuk fordulónak. A kevésbé tájékozottak részére megjegyezzük még, hogy a sportbárczák csupán abban az esetben válhatnak ki, ha a sporthorgász el van látva a halásatról szóló 1888. évi XIX. t.-cz.-ben előírt halászejegyvel. Ilyen halászejegy az illetékes I. fokú közigazgatási hatóság végzése alapján a legközelebbi m. kir. adóhivatalnál (állampénztárnál), 4 K lefizetése ellenében váltható.

A galócza fogásának engedélye a tilalmi időben.*)

Irta: Köttl Rezső, Znióváralja.

Valahányszor valamit olvasok vagy hallok a pompás galóczáról, mindannyiszor örömteljes izgultság vesz rajtam erőt, jóllehet magamnak még csak egyetlenegy galóczát sikerült horogra kapnom. De nem irigylem senkitől, ha a századik vagy akár a hétszázadikat ejti zsákmányul horgászakészségével. No de ezúttal nem erről akarok írni, hanem ama feltételekről, melyek mellett és kinek volna fogási engedély adható a tilalmi időben.

A galóczák megkezdik felfelé való vándorlásukat, még mielőtt ivarérettségük beállana. Igen gyakori ilyenkor, hogy egy-egy ikrást 4—8 tejes kísér. Ha ilyenkor fogunk ki galóczát, azt tapasztaljuk, hogy a tejesek már érettek, míg az ikrások még nem; emellett rendszerint mégsérülve is kerülnek a tartályokba s így az ikrák már egyáltalában meg sem érnek. Ennek azután az a természetes következménye, hogy kifogásaikkal tulajdonképpen semmi hasznot, de annál nagyobb kárt okoztunk.

A galóczák felfelé való vándorlása a Vágban az idén igen korán vette kezdetét. A főívási időszak április 4-én kezdődött, melyet talán csak a hirtelen kedvezőtlenre fordult időjárás szakított meg. Kiderült, hogy az alsó szakaszon a tejesek ritkák voltak és észrevehető volt, hogy a 15—20 kg. nagyságú galóczák, melyek messze alulról kerültek fel (a mi a halak színezéséről volt megállapítható), legnagyobb része ikrás volt. Egyesével, sőt kettesével is szépen álltak az ívóhelyeken, a hol azután tényleg le is ívtak. Magamnak is van fogási engedélyem a tilalmi időre és pedig oly helyen, a mely talán a legjobb, de a melyen viszont éppen a sziklák miatt

igen nehéz a halakat kifogni. Ezen a mintegy 6 km. szakaszon körülbelül 30 ívóhelyet figyeltem meg. De mint már fentebb is említettem, még ha kettesével is álltak egymás mellett a galóczák, a mint a fogás igazolta, mindkettő ikrás volt. Így pl. április hó 6-án 12 galócza állt ott. Öt helyen 2—2 és két helyen 1—1, egyik a másika mögött mintegy 4 méterre. Ez utóbbi kettő zavartalan maradt, mert már második napja ugyanazon egy helyen álltak mozdulatlanul és mindkettőről már távolról is megállapítható volt, hogy ikrások. Előbbiek közül két ívóhelyen mindkét galóczát kifogtam. Valamennyi ikrás volt. Ezenkívül kifogtam még egy galóczát, míg a másik megszökött, de az is, legalább a mennyire megállapítani lehetett, a legnagyobb valószínűség szerint szintén ikrás volt. Ilyképp 5 ikrás került zsákmányul egyetlen tejes nélkül. Ezeket az ikrásokat biztonságba helyeztük a patakban és pedig egy vízimalom kerékházában. Közvetlenül ez alatt a hely alatt két nap mulva egy tejes jelent meg, melyet szintén kifogtunk. Ezután azonnal kifejtük a galóczákat, de bizony az ikrások időközben igen sok ikrát vesztek. Körülbelül 16,000 drb ikrát sikerült nyernünk. Ezekből remélek legalább 6000 drb egynyaras ivadékot felnevelhetni. A múlt évben 7000 drb ivadékból 3000 drb egynyarast sikerült felnevelnem, melyek 4 hónapos korukban 14—18 cm. hosszúra nőttek.

Egész fiatal serdülő fiú koromban megbízott atyám, hogy vizsgáljam meg egy olyan pérhal gyomortartalmát, melyet a pisztráng ívóhelyén fogtak és pedig oly időszakban, a mikor már a pisztrángikrák bizonyos mértékben fejlődésben voltak. A pérhal körülbelül 70 dgr. súlyú volt. A gyomrában nem kevesebb, mint 93 drb pisztrángikra volt, melyek közül azonban összesen csak 7 drb volt megtermékenyítve. Feltéve most már, hogy a galóczák között nincsen tejes (a mi pisztrángoknál bizonyára a legnagyobb ritkaság), akkor nagyon is érthető, hogy a mesterséges megtermékenyítés mily nagyjelentőségű és mily előnyöket biztosít a galóczánál. Természetesen a halak kifogásának akkor kell történnie, a mikor a galóczák már ívni is és sohasem még olyankor, a mikor azok csak felfelé vándorolnak. Legfeljebb, ha az ember bizonyos, hogy az ivarérettség hamarosan bekövetkezik és van oly alkalmas hely, pl. kerékház, vagy egyéb arra alkalmas patak vagy folyószakasz, hol a halak biztonsággal megőrizhetők. Sohasem szabad azonban ennek álló vízben vagy szűk helyen történnie.

A „Linzer Volksblatt“-ban olvastam ez évben gyakrabban és pedig csodálkozásomra már márczius elején, hogy 3, 4 egész 6 drb galóczát is kifogtak és egyik-másik halkereskedőnek eladták. Vajjon ezeket a galóczákat ikratermelésre használták-e fel? Mert ha nem, akkor a fogási engedélynek semmiféle értéke nem volt. Ilyen fogási engedélyt különben csak oly haltenyésztőnek szabadna kapnia, kinek egynyaras galóczaivadék felnevelésére alkalmas tavai vannak, mert különben bizonyára csak visszaélésre ad alkalmat. Ilyenkor hallhatók azok a bizonyos kifogások: „A galócza nem volt még ivarérett“, „a galócza annyira meg volt sérülve“ stb.

Megeshet az is, hogy olyan valaki kap fogási engedélyt, a ki nem tud az ikrákkal helyesen bánni és azok lassanként elpusztulnak. Ugyanis alig van olyan salmonidaikra, mely annyira érzékeny és kényes volna, mint éppen a galóczáikra. Igen gyakori, hogy elmulasztják a kihelyezés időpontját. A galóczaivadék hamar fejlődik és ha nem vigyázunk kellőképp, hamarosan nagyra nő a feje, azaz éhezik és ha kihelyezzük a szabadba, nem képes többé

*) A hazai viszonyainkra vonatkozó cikk eredetileg az „Oest. Fischerei Zeitung“ f. é. 10. számában jelent meg, mint hozzászólás az ott e címen felvetett kérdésre.

táplálékát megkeresni. Minthogy pedig a galóczaivadék a felső vízrétegekben tartózkodik, igen könnyen zsákmányává esik a fürge csellétől kezdve az összes ragadozó halaknak. Egyedül az egynyaras galóczaivadék kihelyezése felel meg a célnak, mert határozott meggyőződése, hogy 1000 drb egynyaras ivadék kihelyezésének eredménye nagyobb, mint 50,000 drb zsenge ivadék kihelyezéseé. Jobb volna, ha a zsenge ivadékat a helyett, hogy kihelyeznék a szabadba, a haltenyésztőknek adnák át, kik azokat őszig felnevelnék és csak akkor helyeznék ki. A galócza- és pisztrángivadékat semmiképp sem lehet összehasonlítani. Ha a pisztrángivadékat kis patakba helyezzük ki, az csak lassanként, fokozatosan húzódik lefelé, míg a galóczaivadék már a második napon a pérhal szintjára kerül.

A mi a galócza növekedését illeti, az a Vág és Árva folyókban sokkal gyorsabb, mint bárhol máshol. Lehetséges, hogy ezek a folyók táplálékdúsabbak, mint pl. Ausztriában a Steyer és Enns folyók. A Turóc folyóban, mely a Vág folyó mellékvize, Magyarországon történt megtelepedésem idejében, nem volt galócza, csak az Országos Halászati Felügyelőség céltudatos közreműködésével sikerült azokat abban ismét betelepíteni. Ezek egy éves korukban ott 20—24 czm.-re nőttek. A második évben 0.8—1.00 kg. súlyúak lettek, a harmadik évben pedig elérték a $2\frac{1}{2}$ — $3\frac{1}{2}$ kg.-ot is. Ettől kezdve már nem volt galócza az én szakaszom. Hanem valamivel lejjebb, Turócszentmártonnál egy évvel később már 6—7 kg. súlyú galóczákat fogtak. Ha tehát a galóczák ebben a kis folyóban ily jól növekedtek, akkor az Árva és Vág folyók alsó szakaszán, a hol a fehér halat kétségtelenül nagyobb tömegben találják, bizonyára még nagyobb a növekedésük.

Azt hiszem, kétségtelenül megállapítottnak fogadható el, hogy a galócza tejese harmadik évében ívik először; hogy vajjon ugyanez áll-e az ikrásra is, azt nem tudom. Ritkán látható az ívőhelyen 5 kg.-on aluli galócza; rendszerint a legkisebb is 4 kg. súlyú. Biztosra vehető, hogy a galócza a Vágban 10 éves korában 15—18 kg. súlyú. Mert feltéve, de meg nem engedve, hogy a galócza 10 év alatt 10 kg. súlyú lesz, mennyi időre volna szüksége, hogy 20 kg.-os legyen, a mi viszont a Vágban levő galóczáknál elég gyakori. Hányszor kellett volna annak az ívőhelyre jönnie és azelőtt meg ilyen kort el sem érhetett volna, mert bizony a nagyon is szokásos szigonyt és dinamitot alig kerülhetne volna el. Csak most, a mióta nagyobb szigorról járnak el a törvény végrehajtása körül, mondhatjuk, hogy ezek az esetek ritkábbak; habár még mindig előfordulnak.

A galóczának magának egyáltalában nem kellene elpusztulnia, ha ikráját mesterségesen kifejjük. Ha megfelelően bánunk vele s két hozzáértő ember fogja meg az ikra elvétele végett, visszakerülhet a vízbe előbbeni tulajdonosának birtokába, anélkül, hogy legkisebb baja történt volna is és bizony mi akadály sincs annak, hogy a következő évben ismét megjelenjen valamelyik ívőhelyen. De ha mégis megtörténék, hogy tönkremegy, az sem valami nagy szerencsétlenség, különösen, ha ennek árán 10,000 drb egészséges ikra kerül ahhoz értő haltenyésztő kezébe, a ki azután abból vagy 2000 drb egynyaras ivadékat tud felnevelni és azokat ugyanabba a vízbe helyezi ki. Így azután úgy az elpusztult anyag tulajdonosa, mint a többi szomszédos halászati jogtulajdonos ugyancsak busásan kárpótoltva van. Az osztrák halászati egyesületek és szakaszbizottságok (Revierausschuss) kötelessége volna a zsenge galóczaivadék helyett az egynyaras galóczaivadék be-

szerezésére gondot fordítani. Ebben és csak ebben az esetben fog a Duna és mellékvizeinek galóczaállománya emelkedni és így a sporthalászok számára kellemes időtöltést nyújtani.

Fordította: K.

Tájékoztató

az édesvízi halászatról és halgazdaságról.

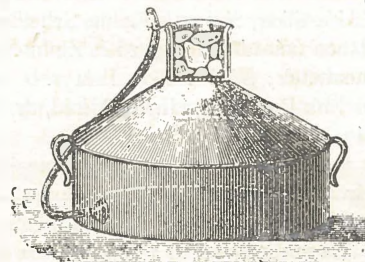
Irta: Répássy Miklós.

(Folytatás.)

A kikelt ivadék most még szikzacskójából táplálkozik; azt a víz hőfoka szerint több-kevesebb idő alatt emészti fel; a hőfok s napok szorzata 200 körül lévő állandó szám. A szikzacskó felemésztésével az ivadék már külön táplálékot igényel s ekkor érett meg arra, hogy akár szabad vízbe kibocsássuk, a miről később szólunk még, akár mesterséges tavakban gondozzuk tovább.

Soha se feledjük el, hogy mikor az ikra kikerül a költőedényből azt jól kitisztogassuk, esetleg valami fertőtlenítő anyaggal (káli hypermangan) leöblítsük s úgy tegyük el. A nedvességben oly könnyen szaporodó penészgombák s a különféle halbetegségek csiráinak elszaporodását csak így akadályozhatjuk meg.

Az ivadék további nevelése. A szikzacskójukat elvesztett zsenge halacskákat vagy azonnal szabadon bocsátják, vagy tovább nevelik, míg megerősödnek. Legajánlatosabb olyan kisebb tavakba helyezni őket, a melyek-

11. kép. Ivadékszallító edény.

ben természetes táplálékot találunk. A tavaknak addig, míg hal kerül beljük, teljesen szárazon kell állaniok, hogy semmiféle veszedelmes bogárság beljük ne fészkelje magát. Táplálékot kívülről is vihetünk a tóba. Feltétlenül legjobb a természetes táplálék; köztük az apró rákfélék, a szunyog s légyálcák stb. Ezeket gyűjtésük össze mély, hegyes, sűrű kis hálókkal a közelben fekvő pocsolyákból, a melyben teméntelen mennyiségben teremnek, úgy hogy a gyűjtés elég gyorsan megy. Eleinte kevés is kell a halacskáknak; egy tele csésze elegendő egy napra 8—10,000 drb halnak. Legjobb ezt a táplálékot egy külön edénybe tenni, azt a tó fölé állítani s aztán egy csapon át csurgatni ki tartalmát; így lassanként jut az a halacskákhoz, a melyek ráérnek elkapodni s nem engedik, hogy az erősen áramló vízzel haszontalanul kimenjen a tóból.

Az, hogy az ilyen alsóbbrendű szervezeteket nevelő pocsolyákat közvetlen összeköttetésbe hozzuk a pisztrángos tavakkal, egyáltalán nem ajánlható, mert igen könnyen megrontják a tiszta egészséges vizet.

A halacskák kedvező körülmények között gyorsan nőnek; 6—8 hét alatt elérik a 4—6 cm. hosszúságot. Ekkor aztán már tartalmasabb ételt is juttathatunk nekik, így különösen nagyobb bogarakat, gilisztát; csigákat összetörve, ezek olykor bőven szedhetők össze; végül mindenféle húshulladékot.

Az etetésnél mindig ügyeljünk arra, hogy csak annyit adjunk, a mennyit a halak megtudnak enni, hogy a rothadó ételmaradék a vizet meg ne rontsa. A tavakban készítsünk a víz alatt karókon nyugvó hídlásokat; a pisztráng igen szívesen veszi az ilyen búvóhelyeket, a hová a napfény elől, vagy ha megriad, behúzódhatik.

Őszre a halak 8—10 cm.-re nőhetnek.

Az ivadék szállítása. A költőedényből kikerülő ivadékot gyakran nagy látovságukra kell vinni a neki szánt helyre. A szállításra kettős fenekű 30—40 literes bádgedények a legcélszerűbbek (11. kép). A felső fenék drótháló s arra való, hogy a vízben lévő vagy oda jutó piszok alatta gyűljön össze; az alsó fenéktől egy bádogcső vezet ki, a melyre kaucsuk labdafúvó alkalmazható s azzal a vízbe levegőt hajthatunk. Az edény hosszukás nyakát átlukgatott üres dugó zárja el, a melybe jeget teszünk a víz hűsítésére. Szállítás közben óvni kell az edényt mindenféle hirtelen rázkódástól, lökésektől stb. Ilyen edénybe 3—4° C. hőmérsékű víznél körülbelül 5000 darab porontyot szállíthatunk.

(Folyt köv.)

TÁRSULATOK. EGYESÜLETEK.

Az Országos Halászati Egyesület választmánya június hó 3-án Budapesten az Országos Halászati Felügyelőség hivatalos helyiségében (V., Ügynök-utca 19. sz.) ülést tartott *báró Inkey Pál* elnöke alatt. Jelen voltak: Corchus Béla, Kuttner Kálmán pénztáros, Répássy Miklós titkár, Simonffy Gyula, Scheiber József, Valasek Ferencz, Végh János másodtitkár-jegyző és Zimmer Ferencz. Távolmaradásukat kimentették: *Báró Tallián Béla* v. b. t. t. elnök, Bariss Gyula, Ajtics Horváth Dezső, dr. Hirsch Alfréd, dr. Korbuly Mihály és dr. Rátz István.

Elnök az ülés megnyitása után üdvözölte a megjelenteket és megállapította a határozatképességet.

A tárgysorozat 1. pontja volt a földművelésügyi miniszter 113,679/1912. sz. *leirata* a halászati tilalmak, az országhatárt alkotó folyókon a halászat gyakorlásának egységes rendezése és a *halászati törvény revíziója* tárgyában; e szerint az elsőkre nézve a báni kormánnyal egyetértőleg kíván intézkedni és a revízióra vonatkozó tervezet elkészítésénél az O. H. E. véleményét is meg fogja hallgatni. Ezt a választmány köszönettel tudomásul vette.

A tárgysorozat 2. pontjára terve át, a *debreczeni kereskedelmi és iparkamarának* 3586/1913. sz. alatt a kereskedelmi miniszterhez intézett s onnan 20,923/1913. sz. alatt a földművelésügyi miniszterhez áttett és végül onnan 35,767/1913. sz. alatt egyesületünknek véleményezés végett kiadott *felterjesztését* tárgyalák: a bérelt területeken üzött halászat gyakorlásának vagy még inkább a halak árusításának *iparigazolvány*-hoz kötése, illetőleg a halászatnak *ipari jogi* elbírálása tárgyában.

Igen beható vita után a választmány tagjai között az az egyhangú vélemény alakult ki, hogy e tekintetben az ipartörvény és a kereskedelmi törvény vonatkozó szakaszai irányadók. Már pedig ott világosan ki van mondva, hogy az a halász, a ki *leginkább* saját termékeit — akár a saját, akár pedig bérelt vízterületről fogott halait — árusítja, nem esik az ipartörvény rendelkezései alá, tehát iparigazolvány szerzésére sem kötelezhető.

A tárgysorozat 3. pontja a „Deutscher Fischerei Kalender“-ben a Magyarországra vonatkozó adatok helyesbítése iránti lépésekre vonatkozott.

A választmány egyelőre *Zimmer Ferencz* választmányi tagot kérte fel, hogy az egyesület titkárságával egyetértőleg tájékozódjék a „Kalender“ szerkesztőségénél a lehetőségekről s ez alapon majd az őszi választmányi ülés fog végelegesen határozni.

A napirend utolsó pontja szerint olvastatt a késmárki takarékpénztár átirata, a melynek értelmében a 3286 K 79 f. egyesületi

betéti összeg és járulékaiknak f. évi augusztus 23-ra érvényes felmondását tudomásul vették.

A folyó ügyek és indítványokra terve át, *Zimmer Ferencz* v. tag felszólalása alapján elhatározta a választmány, hogy a kereskedelmi minisztériumban az *Ipartörvény revíziója* iránt érdeklődni fog, ez ügyben való eljárásra *Zimmer Ferencz*et és *Scheiber Józsefet* kérte fel s ha még nem késő, akkor külön beadványban fogja kérni a rávonatkozó törvénytervezet megküldését, hogy ahhoz az O. H. E. is hozzászólhasson.

Ezután *Zimmer Ferencz* bejelenti, hogy tudomása szerint Ausztriában mozgalom indult meg aziránt, hogy a *rákfogásnak 6 évre való teljes tilalmazását* eszközöljék ki a kormánytól. Magyarországon is kellene tenni valamit, mert a rák igen keresett kereskedelmi cikk volna, azonban alig-alig kerül belőle a piacokra. Alapos vita után elhatározta a választmány, hogy a földművelésügyi miniszterhez intézendő *külön beadványban* fogja, tekintettel a rákászat közgazdasági fontosságára, kérni rákos vizeink okszerűbb hasznosításának felkarolását és főként a halászati törvény revíziójánál a rákra vonatkozó hiányos intézkedések megfelelő pótlását.

A folyó ügyek tárgyalása során a jövő tavaszon tartandó *halászati kiállítás* eszméje is felmerült. Általános helyeslés mellett az elnök javaslatára elhatározta a választmány, hogy annak idejét a tavaszi tenyészállat-kiállítás idejére kellene tenni, mert akkor még sokkal nagyobb érdeklődésre számíthatnak. A választmány a *br. Inkey Pál* elnöke alatt már régebben kiküldött 4 tagú előkészítő-bizottságot (*Dr. Korbuly, Répássy, Scheiber*) kérte fel, hogy a minisztérium illetékes tényezőivel lépjenek érintkezésbe és a lehetőségekről tájékozódjanak.

Végül az *elnök* bejelenti, hogy a *vasúti halszállításokra vonatkozó intézményes szabályzat* megalkotása tárgyában kidolgozott emlékiratot a titkárság már benyújtotta a m. kir. államvasutak igazgatóságához s ennek másolatát egyidejűleg a földművelésügyi miniszterhez is felterjesztette. Bejelenti továbbá, hogy az *újabb taggyűjtés* és legfőként a törvényszerű *társulatok és társadalmi sporthorgász egyesületeknek az O. H. E. tagjai közé való bevonása céljából* újabb felhívást bocsátott ki a titkárság és ez ügyben a miniszter jóindulatú támogatását is külön beadványban kérelmezte. A választmány tudomásul vette.

Több tárgy nem lévén, az ülés véget ért.

A választmányi ülés befejezése után a jelen voltak az O. H. E. időközben érkezett több tagjával együtt a városligeti *Gundel-féle* nagyvendéglőben vacsoráltak s a halászat folyó kérdéseiről folytattak igen élénk és kedélyes eszmecsereket. (—gh.)

Alsófehérvármegyei marosmenti halászati társulat címmel Nagyenyeden május hó 24-én új társulat alakult, melynek hatásköre a Maros folyónak Szarakszó, illetőleg Alkenyér községek alsó határától Miriszló, illetőleg Marosgombás községek felső határáig terjedő szakaszát öleli fel mintegy 2180 kat. holdnyi vízterülettel.

Az *alapszabályok* megállapítása után egyhangúlag megválasztották a társulati tisztikart, nevezetesen elnökké *báró Bánffy Kazimir*, cs. kir. kamarás, vármegyei alispánt, alelnökké *báró Kemény Árpád* alsógádi nagybirtokost és igazgatóvá *Solymossy Bálint* tompaházi körjegyzőt; a választmány tagjai a következők lettek: *báró Bánffy Ferencz* enyedszentkirályi nagybirtokos, *Majláth Ferencz*, a gyulafehérvári róm. kath. püspökség jószágigazgatója, *Rick Béla*, a Bethlen-kollégium jószágigazgatója, *Sándor Jenő* nagyenyedi polgármester, *Horváth József* és *Pásztóhy Ödön*.

Az alakuló közgyűlésen megjelent halászati jogtulajdonosok valamennyien a megalakulás mellett foglaltak állást, mert csak ez úton — főként az általánosan elterjedt orvhalászat kíméletlen üldözésével — remélik a jelenlegi tarthatatlan állapot megszüntetését és az ugyancsak most megállapított *üzemterv* alapján való egységes okszerű kezelés mellett remélik a régen híres marosi halászat fellendülését. Ezidőszert annyira haladt a folyami halpusztítás, hogy a marosmenti piacokon az év legnagyobb részében nem lehet élchalat vásárolni, mert ilyet nem is árusítanak. Felpanaszolták az érdekeltek azt is, hogy a Maros folyót különösen nyári kis vízállás-

nál, a marosújvári gyárak rendkívüli mértékben szennyeznek, ezekkel szemben tehát a közhalászat érdekében is megfelelő hatósági intézkedésre volna szükség. Végül időnyerés céljából felhatalmazták az elnökséget, hogy a jelenleg fennálló halászati bérszerződések bemutatása iránt az alapszabályok és üzemterv miniszteri jóváhagyása után azonnal intézkedhessen. A további teendőkről és a költségvetésről csak a miniszteri jóváhagyás után tartandó közgyűlésen fognak majd határozni. (—gh.)

A Zsolnavidéki Vágvízi halászati társulat f. évi május hó 28-án tartotta Zsolnán rendes évi közgyűlést *br. Popper Lothár* elnökle alatt. Az igazgatói jelentés szerint a társulat az orvhalászat megszüntetése érdekében átirattal fordult a vármegye alispánjához, kérvén a közigazgatás hathatós támogatását; 6 kihágási esetben történt feljelentés. A Vág folyó szennyezése tárgyában az eljárás folyamatban van, de még a minisztérium által elintézését nem nyert. A társulat vízterületében beállott változások keresztlüveztettek. Az igazgató javaslatára a közgyűlés ama kívánságának adott kifejezést, hogy a Kisucza és Varnika vízfolyások, melyekben a galocza leginkább szokott ivni, a társulat kötelékébe bevonassanak s eziránt a m. kir. földművelésügyi minisztérium megkeressék. A bemutatott számadások szerint 324·83 K bevétellel szemben 31·07 K kiadás merült fel. A közgyűlés elvileg elhatározta, hogy a társulat kötelékébe tartozó vízterület egységesen, bérleti szakaszokra osztva értékesíttessék a jövőben s ennek módozatait a legközelebbi közgyűlésen fogja megállapítani; elhatározta továbbá, hogy a terület megőrzése érdekében halőrök alkalmazását szükségesnek tartja. Végül az Országos Halászati Egyesület tagjai sorába belépett. k.

A csallóközi kisdunai és vágdunai halászati társulat május hó 29-én Komáromban *Ghyczy Dénes* alispán elnökle alatt tartott közgyűlésén újjraalakult. A társulat hatásköre felöli a Vágdunának és a csallóközi Kisdunának az árvédelmi töltések közötti mederrészeit a Dunába ömléstől Komárom vármegye nyugati határáig, mintegy 1430 kat. holdnyi vízterülettel, a melynek nagyobb része a primási uradalom tulajdonához tartozik. A miniszterileg jóváhagyott régi alapszabályokat és üzemtervet változatlanul elfogadták s ezek alapján megválasztották elnökké *Erdélyi Gáspár* vármegyei árvaszéki elnököt és alelnök-igazgatóvá *Ruehietl Lajos* primási uradalmi intézőt. Már most felhatalmazták az elnökséget, hogy a jelenleg fennálló bérszerződések bemutatása iránt mielőbb intézkedjék, hogy azoknak figyelembe vételével a továbbiakról a legközelebbi közgyűlésen határozni lehessen, a mikor aztán az egyes bérleti szakaszokat és az évi költségelőirányzatot is meg fogják állapítani majd. Itt is felhangzott az általános panasz a gyári szennyzékkel való vízfertőzés miatt, a mi a folyami halászatnak mindenütt óriási kárt okoz. (—gh.)

A Bodrogi halászati társulat f. évi május hó 30-án *Tóth Sándor* elnöklése alatt tartotta Sátoraljaiújhelyen rendes évi közgyűlést. Az évi jelentés szerint az egyes bérleti szakaszok hasznabérei a társulat pénztárába rendszeresen befolytak. A vezetőség gondoskodott a vízterület őrzéséről s az alkalmazott halőrök 21 kihágási esetet jelentettek fel a közigazgatási hatóságnál, melyből 17 már marasztaló elintézését nyert. A m. kir. földművelésügyi minisztériumból állami támogatásként kapott fogassüllőikrák a törökéri és zompodi holtágakban helyeztek ki, a hol azok sikeresen ki is keltek. Igazgató javaslatára a közgyűlés az elnökséget az új társulati telekkönyv elkészítésével bízta meg s erre 200 K-át engedélyezett. A lefolyt évi számadások 5442·22 K bevételt és 2893·03 K kiadást tüntetnek fel.

A jövő évi költségeket 6113·14 K-val irányozták elő s ehhez képest a tagok évi járulékát 22·5 f-ben állapították meg. Elhatározták, hogy a jövedelemből 2250·71 K-át a tagok között felosztanak, a mi bérleti szakaszonként és kat. holdanként 0·80—2·80 K osztalékot jelent. k.

VEGYESEK.

Az E. G. E. kolozsvári kiállításai. Az E. G. E. kiállítási szakosztálya f. évi szeptember 5—8. napjain fogja megtartani a földművelésügyi miniszter Ó nagyméltósága erkölcsi és anyagi támogatása mellett XVII. erdélyrészi tenyészállat és IX. mezőgazdasági gép- és terménykiállítást és vásárját.

Angolna a Tiszában. Az alábbi érdekes híradást kaptuk: „A vásárosnamény-csapi halászati társulat „Rózsás” nevű halivadéknevelő vizében a rendkívüli nagy számban előforduló s így a telepített ponty- és süllőivadék szaporodását akadályozó csuka ritkítása végett évenként néhányszor felügyelet alatt halászatni szoktunk, a mikor természetesen kizárólag csukát engedünk kifogni, minden más halat ellenben vissza bocsátunk. Ez év május 30-án *egy darab 68 cm. hosszú s 63 dgr. súlyú angolna* került a hálóba. A halászat állítása szerint egyszer, ezelőtt mintegy 15 évvel fogtak egy ugyanilyen halat a Tiszában, melyek *ők hígjóhalnak* neveznek. A „Rózsás” holt Tisza meder, a mely nagyobb áradásoknál a folyó Tiszával összeköttetésben van.“ V. S.

A halasztó archeológia szolgálatában. Zomborból jelentik: A Bácsbodrog vármegyében, Doroszló község mellett elhúzózó Mosztonga-patakban, melynek egy részét most halastóvá alakítják át, a meder fenekén teljes emberi csontvázat találtak fekvő helyzetben. A harcos mellett fegyverzetet, ezüsttel ékesen kivert kardot és kelevézt találtak. A fegyverzet lehet, hogy még a honfoglalás idejéből való. Az érdekes leletet a község elküldte Bács megye történelmi társulatának Zomborba.

A fiumei halászat veszedelme. A fiumei tengerészeti hatóság a Kvarneró-öböl halállományának megvédésére két évvel ezelőtt szigorú rendeletet adott ki, hogy *bizonyos halfajokot milyen időben és minő nagyságon felül szabad halászni.* Megszabták, hogy az asinellit hét centiméter, a mollikat öt centiméteren felül szabad fogni. A *halászható nagyságot* megállapították a szardellinák, a cevolik és egyéb halra is. *Tiltalmi időül* pedig a Kvarneró halaira a május 15. és szeptember 15. közti időt állapította meg. A fiumei halászok mégis tömegesen adják el a különféle halporontyokat a legkisebb nagyságban, szinte néhány nappal az ikrából való kikelés után. Hogy ez a halivadék halászat lehetséges, az úgynevezett *rete a strascico*-nak tulajdonítható. A *rontatóháló* használata is tilos a rendelet szerint, de két-három mérföldnyire a parttól a halászok semmibe sem veszik a hatósági rendelkezést. A magyar-horvát tengerpart mentén halászó nyolcz halásztársaság között kettő-három olyan, a mely majdnem kizáróan a *tilalmas halfogásra* alapítja üzletét. Ily körülmények között könnyen megtörténhetik, hogy a Kvarneró is a Canal Maltempo és a Canal di Morlacca sorsára jut, honnan már évekket ezelőtt *kipusztult a halállomány*, éppen a *poronty kihalászása folyán.* Az érdekeltek nemrégén küldöttség útján tisztelegtek *Wickenburg István gróf* titkos tanácsos, kormányzó-nál, hogy a halászat rendezése ügyében intézkedjék.

 Tógazdaságok figyelmébe!

Veszek több ezer métermázsa élő pontyot, czompót, kárászt stb.

ZIMMER FERENCZ halászmester, cs. és kir. udvari szállító **BUDAPEST**, Központi vásárcsarnok. Telefon: 61—24.

Kitűnő, szapora, olcsó haltakarmány!

Ne ad'uk többet pénzünket a külföldnek, hanem vásároljunk itthon! Bármilyen mennyiséget, konkurrens árakon, szállíthatok azonnal! Ajánlom Ausztriában már is igen jól bevezetett haltakarmányféléseimet, ú. m.: **száritott és darált húst korongokba préselve**, nem tévesztendő össze holmi dögöktől származó kiégetett szappangyári hulladékkal! A halak általában mind igen szeretik, nagyon tápláló és a mi a fő nagyon szapora. **100 kiló 32 K. Törmelék-rizs 100 kiló 25 K.; rizsliszt 100 kiló 18 K.**, továbbá hámozott borsótöredék, **vérlist, csontliszt** stb. sokkal olcsóbb, mint bárhol is! Miután az árak igen váltakoznak, azért igen ajánlom tisztelt vevőimnek, hogy a szükséges mennyiség felemlítésével tőlem árajánlatot kérjenek az árú lekötése czéljából! Kívánatra szállítom a **száritott halakból készített lisztet** is! **A TURUL füllesztő** (főző) mesésen vált be fentti takarmányok elkészítésénél. Minden racionálisan kezelt halgazdaságban kell, hogy meg legyen! Kapható különböző nagyságokban, leírást igen szívesen küldünk költségvetéssel egyetemben. **A VIDRA** a halgazdaság réme, mesésen vonzódik a kitett törhöz, ha azt **Storcz** udv. vadász **csalijával** kezeltük. **Egy doboz 2 K.** — A hazai halgazdaságok szíves pártolását kéri:

WIRKER J.

Óranggal gyógyszerháza és laboratóriuma erdő- és mezőgazdasági kártékonyok ellen

Rákoskeresztúr

Budapest mellett. :: József Főherczeg öfensége udv. szállítója.

A gróf Pongrácz-féle uradalom haltenyésztésének kezelősége Karaszyárban (posta Trencsén-Várna) szállít megegyezés szerinti árban **tenyésztési célra**

közönséges és szívárványpisztrángot, vala- **Salmo Fontinalis-t** (Bach-saibling), mint

Pallini báró INKEY PÁL iharosi tógazdaságában

kiválóan szép 2—3-nyaras pontyok, igen szép 1-nyaras pontyok, anyapontyok, süllők, amerikai törpeharcsák, compók és naphalak kaphatók tenyésztés céljaira, valamint megtermékenyített süllőikrák is.

➡ Árjegyzéket kívánatra szívesen küldünk. ➡

Vasúti állomás: Csurgó vagy Nagykanizsa. Posta és távirat: Iharosberény.

CHEMISCHE FABRIK SCHLUTUP

Dr. Max Stern
Schlutup, bei Lübeck.

A kitűnően bevált

I-a SCHLUTUPI HALLISZT
egyedüli készítője.

Rendkívül nagy **halhúsgyarapodás** csekély termelési költség mellett. Feltűnő jó eredmények **pontyoknál**, czomppóval való vegyes benépesítés mellett, valamint **pisztrángoknál**, különösen **zsenge ivadék- és növendékhalaknál**.

HALGAZDASÁGHOZ VALÓ ESZKÖZÖK: PISZTRÁNGIKRA-

KÖLTŐEDÉNYEK, halivadékszallítóedények, **AQUARIUMOK**

stb. készítésében specialista. ➡ Az országos halászati felügyelőség szállítója.

LAMMEL FERENCZ, bádogos- és szerelőmester, Budapest, VIII., József-utca 17. sz.

A SÁRDI TÓGAZDASÁG

Levélczím: Tógazdaság Sárd.

Sürgönczím: Tógazdaság Kiskorpád.

Vasutállomás: Kiskorpád.

ősz és tavasz szállításra elad 1—2—3-nyaras javított **wittingau** pontyot és anyapontyot, bajorországi **aischgründi** 1—3-nyaras és anyapontyot, japánpontyot (higoi), aranyorfát, naphalat, amerikai törpeharcsát, 1—4-nyaras tavi czompót, fogassüllőt, megtermékenyített fogassüllőikrát és minden egyéb tenyészhalat.

➡ A tógazdaság kizárólag csak tenyészhalat termel. ➡

Árjegyzékkel szolgál a Tógazdasági Intézőség Sárd és dr. Hirsch Alfréd Budapest, Klotild-palota.